

for, at Indqvarteringen's Dphør skulde sætte Byen betydeligt tilbage, har været noget overdreven, og jeg er overbevist om, at flere af de Byer, der have høvet Klager over at have mistet Indqvarteringen, efterhaanden ere komne til samme Resultat. Saadanne Klager ere sjældnere fremførte af hele Communen, end af enkelte Borgere, hvem Forandringen, i det første Dieblit meest afficerede.

Indenrigsministeren: Jeg skulde rigtignok være tilbøielig til at antage, at det ærede Udvalg og den ærede Ordfører felle, naar de udlede det System, som hidtil har været fulgt her i Landet, med Hensyn til Repartition af visse offentlige Afgifter efter en særdeles Maalestok, naar de udlede det af en særegen Tilbøielighed hos den ældre Regjering til strax at erholde saadan Refusjon. Jeg troer ikke, at det er udsprunget af nogen særegen Tilbøielighed til at erholde en saadan Udgift erstattet ved særlige Ligninger, men af en overordentlig høi Grad af Retfærdighed, som gik igjennem hele det ældre Bestyrelsesystem, og hvorved den søgte at vedligeholde et fast Forhold mellem Udgifterne, deels i de forskjellige Statsdele, og deels mellem de forskjellige Classer af de enkelte Landes Indvaanere. Det var deraf en Følge, at man for at undgaae Klager over at en eller anden Udgift blev ansat, paa en indre Foranledning i en eller anden Landsdeel, maatte strax derfor give en særlig Refusjon, hvilket vist ogsaa har været Anledning til, at en heel Deel Udgifter, der engang vare udredede, ere blevne staaende hen ukrævede eller som det hedder, idet man ikke har villet lade dem falde væk uden videre, fordi man troede, at det kunde give Anledning til Prægravationsklager. Den samme overordentlig store Retfærdighedsfølelse, som gik igjennem Regjeringens System, med Hensyn til de forskjellige Landsdele, gik ogsaa igjennem det med Hensyn til de forskjellige Classer af Indvaanerne, og jeg troer rigtignok, at man drev denne Følelse saa særdeles vidt, at der opstod et System af Skatter og Afgifter, der var temmelig meget forviklet og som det vistnok er ønskeligt at faae afløst af en simplere Fremgangsmaade, hvorpaa det jo ogsaa er, at den Lov, som foreligger, gaaer ud. Det, som har været

Motivet og den første Anledning til Lovudkastets Udarbejdelse, er Lovudkastet om Lignelsen af Byrderne paa Hartfornet, derunder er inddraget ikke saa Andre Udgifter, som før bleve lignede ved særlig Repartition. Naar man nu har søgt at anvende dette Retfærdigheds-system paa de særegne Forhold, hvorom her var Spørgsmaal, nemlig paa Indqvarteringen, og er gaaet ud fra Anskuelsen om den overordentlig store Fordeel, som de beqvarterede Byer have havt af Indqvarteringen, kan jeg ikke nægte, at jeg troer, at det ærede Udvalg seer Sagen fra den Side, som dog vistnok, naar Alt vel overveies, under almindelige Forhold vilde være rigtigt; men det har vistnok meget overvurderet Fordelen af Indqvarteringen. Under næringsløse Forhold paa en saadan Tid, da disse Bestemmelser blev givne for en Borgerklasse, som ikke havde Kraft i sig selv, ikke havde Intelligents til at arbejde sig videre frem, er det vistnok sandt, at det kan være en stor Fordeel for en Byes Indvaanere ved en saadan tvungen Forøgelse af endeel Mennesker, der skulde leve der og anvende hvad der er fornødent til deres Livsophold paa Stedet; men hvor der er Kraft, hvor der er Formue og Intelligents blandt en Befolkning, der vil Dphøret af Indqvarteringen oftere kunne blive en Fordeel, og det er ikke ganske umærkeligt, at den By, over hvis bitre Klager over Indqvarteringen's Dphør der igjen idag har været Spørgsmaal, netop efterat Indqvarteringen er ophørt, er gaaet frem, og jeg skulde meget feile, om den ikke er gaaet fuldt saameget frem, som her i Landet (Hør!). Jeg vil ikke sige, at det er skeet netop derfor, det vil jeg ikke paa nogen Maade paastaane, men paa den anden Side er det klart, og det er Noget, man ofte har bemærket i andre Lande under beslagtede Forhold, at hvor en tvungen Befolkning paa eengang fjernes fra en By, og dens Localer blive ledige er det en meget heldig Periode for Folk, som have Lyft og Gyne til at entreprenere nye Foretagender, idet de da kunne faae Leiligheder til bedre Leie end tidligere og maaskee Arbejdslønnen ogsaa kan synke, saa at jeg troer, at det i og for sig selv har været de mindre rigtigt Princip, der har været fulgt ved Sagens hidtilværende Ord-